

ចក្ខុវិស័យ

ចក្ខុវិស័យ

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម 2

ទសពិធរាជធម៌.....3

ចក្ខុវិស័យ 5

    វិស័យ នៃ រដ្ឋ.....5

    វិស័យ នៃ មនុស្ស.....5

    វិស័យ នៃ ការសម្រេច 6

    វិស័យ នៃ ការបង្កើតដំបូង 7

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....7

ចតុវិទ្យាវិទ្យា

ចតុវិទ្យាវិទ្យា

ការបង្កើត ទស្សនៈ, អ្នកដឹកនាំ ត្រូវ ចាំបាច់ មាន គោលគំនិត ធំ បួន យ៉ាង : ១. វិន័យ នៃ រដ្ឋ ; ២. វិន័យ នៃ មនុស្ស ; ៣. វិន័យ នៃ ការសម្រេច ; ៤. វិន័យ នៃ ការបង្កើតដំបូង។

វិន័យ នៃ រដ្ឋ

វិន័យ នៃ រដ្ឋ^១ គឺ ការយល់ដឹង ច្បាស់លាស់ ពី សារជាតិ នៃ រដ្ឋ : អត្តភាព, តួនាទី, គោលដៅ។ រដ្ឋ ជា គ្រោងឆ្អឹង នៃ ប្រជាជាតិ ដែល បានរៀបចំឡើង, មាន តួនាទី គ្រប់គ្រង ដែនដីជាតិ និង ប្រជាពលរដ្ឋ តាម ច្បាប់ ដើម្បី រក្សារ៉ាប់រង សណ្តាប់ធ្នាប់ សាធារណៈ, សុវត្ថិភាព របស់ ប្រជាពលរដ្ឋ និង ការពារ ផលប្រយោជន៍ រួម និង សាធារណៈ។

វិន័យ នៃ មនុស្ស

វិន័យ នៃ មនុស្ស គឺ ការយល់ដឹង ច្បាស់លាស់ ពី សារជាតិ នៃ មនុស្ស ដែល ជា ពលរដ្ឋ។ ធាតុ ជា ធម្មជាតិ របស់ មនុស្ស គឺ សេរីភាព និង សិទ្ធិ នៃ ការរស់រានជីវិត។ ការយល់ដឹង នេះ គឺ ធ្វើ អោយ អ្នកដឹកនាំ មាន សតិសម្បជញ្ញៈ ជានិច្ច ថា ខ្លួន មាន ទំនាក់ទំនង ជាមួយនឹង របស់ មាន វិញ្ញាណ ផ្គត់ផ្គង់ ដោយ បញ្ញា សេរី សំរាប់ គ្រប់គ្រង ជោគវាសនា បឋម ដោយ

^១ វិន័យ នៃ រដ្ឋ : le sens de l'Etat.

ចតុវិទ្យា

ខ្លួនឯង ដើម្បី សុភមង្គល ផ្ទាល់ខ្លួន តាម បំណង របស់ ខ្លួន។ មនុស្សលោក មាន ប្រវត្តិសាស្ត្រ សហស្សវត្ស ហើយ ចំរើនឡើង ជានិច្ច ដោយសារ ប្រើ អំណាច នៃ សេរីភាព របស់ ខ្លួន ដែល ខ្លួន ជា ម្ចាស់ ដើម្បី ប្រទល់នឹង កម្លាំង នៃ ធម្មជាតិ ដែល ជួនកាល ជា កម្លាំង នាំអោយ មាន គ្រោះថ្នាក់ ដល់ ខ្លួន ហើយ បន្តបន្ទាប់ មក តស៊ូ ប្រឆាំងនឹង អំណាច ផ្តាច់ការ គ្រប់ រូប ភាព ដែល ជា អំណាច ព្យាបាទ ដល់ សេរីភាព របស់ ខ្លួន។ សេរី ភាព ដើម្បី សិទ្ធិរស់រានជីវិត នេះឯង ដែល ជា កម្លាំង នៃ ការ កសាង មនុស្សជាតិ នៅ ក្នុង គតិ ដែល ទុក មនុស្ស ជា ខ្លឹម សារ ដាច់ខាត នៃ លោកនេះ។

វិនិច្ឆ័យ នៃ ការសម្រេច

មាន វិនិច្ឆ័យ នៃ ការសម្រេច នៅក្នុង គតិ នេះ គឺ នាំអោយ អ្នកដឹកនាំ មិន រុញរា ធ្វើ ការសម្រេច ដើម្បី ដោះស្រាយ បញ្ហា ជាគ្រោះថ្នាក់ គ្រប់ បែបយ៉ាង ដែល ប្រជាជាតិ ជួបប្រទះ។ វា ក៏ ជា ការទទួលខុសត្រូវ នៅក្នុង ដំណែង ឬ អាណត្តិ គ្រប់គ្រង ដោយ ច្បាប់ ដែល ខ្លួន ជា មេបន្តក។ មាន សេចក្តីក្លាហាន ក្នុង ការសម្រេច និង ការទទួលខុសត្រូវ ជា គុណសម្បត្តិ មួយ របស់ អ្នកដឹកនាំ ត្រូវ មាន។

ចតុវិនិច្ឆ័យ

អ្នកដឹកនាំ មាន ចតុវិនិច្ឆ័យ, សមត្ថភាព, សមត្ថកិច្ច និង ជា អ្នកទទួលខុសត្រូវ នៅក្នុង ដែន បន្ទុក នៃ កិច្ចការ របស់ ខ្លួន។ ចតុវិនិច្ឆ័យ របស់ អ្នកដឹកនាំ នេះឯង គឺ បង្កើត ទំនាក់ទំនង ជា គុណភាព ដែល នៅក្នុង នោះ មាន គ្រឿងរំលស់ (អាម័រទិស្យ័រ) សំរាប់ ការពារ វិបល្លាស ហិង្សា រវាង អ្នកដឹកនាំ និង ប្រជា ពលរដ្ឋ។

សួរ សំនួរ ជា ការសន្និដ្ឋាន ថា តើ វា មាន អ្វី ដែល លើក ទឹក ចិត្ត ខ្លាំងក្លាយ ដល់ អ្នកដឹកនាំ ដែល បាន ធ្វើ សកម្មភាព ដែល ផ្តល់ នូវ ផលប្រយោជន៍ គ្រប់ បែបយ៉ាង ដល់ ប្រជា ពលរដ្ឋ របស់ ខ្លួន ?